

at nævne de forskellige Omstændigheder, som her spille en Rolle — tænkes Tilfælde, hvor de Spørgsmaal, der kunne ventes at ville komme frem, kræve en saasnøje lokal Indsigt, en saasnøje Indsigt i „de konkrete Forhold“, som man plejer at udtrykke det, som ville være afgørende, at det ikke vilde være heldigt at henvende sig til Domstolene i Haag, men hvor det kunde være ønskeligt i Forvejen at enes om en anden Voldgiftsdomstol. Men idet jeg saaledes ikke blot i den almindelige Tanke og i den almindelige Hensigt, som gaar gennem Forslaget, er aldeles enig med de ærede Forslagsstillere, men ogsaa finder, at der i Enkelthederne og i Formen er taget alle fornødne Hensyn, og idet jeg navnlig betoner, at Meningen jo ikke er at binde Regeringen til absolut at nægte Medvirkning til Traktater, i hvilke det ikke lykkes at faa denne Bestemmelse ind, saa maa jeg ganske billige, at Forslaget er fremsat. Jeg vil kun tillade mig at tilføje endnu en Bemærkning med Hensyn til dette „saa vidt muligt“. Jeg tror, at den ærede Ordfører ved, at det, at denne Bestemmelse stod i Konventionen af 24. Januar 1902 — som han omtalte i saa velvillige Ord, for hvilke jeg takker — ikke blev opnaaet uden ret betydelige Ofre og ikke uden ret betydelige Anstrengelser, og man kan tænke sig andre Tilfælde, hvor Muligheden for fremtidige Konflikter var saa lille, og de Ofre, man skulde byde for at opnaa Klausulen, vare saa store, at Fordelen ved at faa denne Klausul ind, viste sig at være alt for ringe, saa at man af rent praktiske, i det enkelte Tilfælde foreliggende Hensyn, ikke burde gaa ind derpaa. Men idet jeg saaledes paa dette Punkt tager alle de Reservationer, som det forekommer mig at være nødvendigt, at man fra Regeringens Side maa tage, skal jeg i øvrigt yde min fulde Samstemning til det Forslag, som fra de ærede Forslagsstilleres Side er fremkommet, og paa det bedste anbefale det høje Ting at vedtage det.

Hørdum: Ogsaa jeg ønsker at give det foreliggende Forslag min Tilslutning og et Par velvillige Bemærkninger med paa Vejen. Og jeg er saa heldig at kunne udtale dette ikke alene som min egen per-

sønlig Anskuelse, men ogsaa som mine Kollegers her i Rigsdagen, som mine Partifællers og andre Socialdemokraters Anskuelse. Vi have nemlig paa vort Program et Punkt, som udtaler sig i samme Retning, men naturligvis meget mere vidtgaaende. I vort Program, Punkt 7, udtale vi i Almindelighed Ønsket om, at internationale Stridigheder afgøres ved Voldgift; og skønt det foreliggende Forslag til Beslutning jo er meget forsigtigt affattet og langt mindre i Omfang end dette Programpunkt, kunne vi dog ikke andet end give Forslaget vor Tilslutning. Det kan jo ikke bestrides, at selv om dette Forslag, der er fremsat af de Herrer og motiveret af deres Ordfører, ikke er saa vidtgaaende og omfattende som vort Program, gaar det dog i samme Retning, idet der derigennem udtales Sympati for internationale Stridigheders Afgørelse ved Voldgift. Og det er min Overbevisning, at saadanne sympatiske Udtalelser for en Sag ikke kunne komme for ofte frem i vort Samfund. Der er desværre saa mange, selv i et lille Land som Danmark, der endnu omgaas med den Tro og den Tanke, at man ser sig i Stand til paa anden Maade, ja endogsaa ved Magt at kunne være med til at afgøre saadanne opstaaede Stridigheder. Det vil derfor sikkert være klart for alle, at enhver Udtalelse, der gaar ud paa at støtte Tanken om disse Stridigheders Afgørelse ved Voldgift, vil have en overordentlig stor Indflydelse paa disse Folk, naar den kommer fra en lovgivende Forsamling, en overordentlig Indflydelse paa disse mange Medborgere, der, skønt de bo i et lille Land, tro, at de kunne se sig i Stand til ved Magt eller Krig eller den Slags Ting at være med til at afgøre Stridigheder. Det er mig derfor overordentlig kært, at denne Sag er draget frem her i Tinget, og ikke mindst fordi den er fremført af Ordførere og Repræsentanter for dette Tings Flertal. Dette er en sikker Borgen for, at Sagen ogsaa vil faa Tilslutning af Flertallet her i Tinget, ja man tør vel næsten antage af hele Tinget, eftersom man for et Øjeblik siden hørte, at det ærede Medlem for Frederiksborg (Dinesen) ogsaa anbefalede Sagen.

Jeg beklager naturligvis, naar denne Sag er optaget, at de Herrer saa ikke